

CHVÁLA AUTORŮ ČASOPISU HYGIENA

Odborný časopis je složitý organizmus, na jehož životě se podílejí desítky lidí. Zavedený cyklus začíná přípravou nového čísla a končí jeho zasláním čtenářům, mezi tím se ale připravují rukopisy pro další číslo a všechno to doprovází trvalý koloběh rukopisů mezi autory, redakcí a recenzenty. Bezchybný průběh celého procesu je záležitostí redakčního tajemníka a technické redakce. Specifickou záležitostí je on-line forma časopisu, bez které se dnes neobejde žádné soudobé periodikum. Na všechno dohlíží redakční rada, s přihlédnutím ke kritériím a požadavkům Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace a excerpujících, vesměs mezinárodních institucí.

Sebedokonalejší technická a organizační úroveň redakční práce by však byla k ničemu, kdyby časopis nezasobovali kvalitními díly autoři. Jejich práce si zaslouží obdiv, je vysoce kvalifikovaná, náročná a namáhavá. Začíná úvahou o problému, sbíráním a zpracováním výsledků a jejich zhodnocením a kritickou analýzou. Napsat o tom článek není procházka parkem. Autor musí pečlivě vážit jak srozumitelně a přitom na potřebné odborné úrovni popsat způsob práce, úskalí při práci a jejich překonávání, přiznat nejistoty a diskutovat jejich závažnost. Kromě toho prokázat znalost širší dimenze problematiky a dát svá zjištění do kontextu s mezinárodní úrovní poznání. Neméně náročné je vypracovat přehledové sdělení o stavu dané problematiky u nás a ve světě nebo výstižně prezentovat zkušenosti z praktické činnosti.

Sepsáním článku však autorova práce nekončí. Zašle ji redakci časopisu a redakční rada vybere dva recenzenty, které tajemník redakce požádá o posouzení. Rukopis recenzenti dostávají jako anonymní, bez uvedení autora i pracoviště. Jejich připomínky jsou pak zaslány (opět anonymně) autorovi se žádostí, aby text upravit, nebo na připomínky jinak reagoval. Lze si představit, že může být poněkud stresující dostat kritické námitky poté, co si člověk oddechl, že skončil bádání a sepsal výsledky. Recenze, které musí autor zvládnout, jsou někdy tvrdé a stane se, že autor už nemá dost sil je řešit a na publikaci rezignuje. Není to ale časté. Kromě toho se někdy objeví požadavky technické redakce, která není spokojena s kvalitou přiložené fotografie nebo grafu. Nepříjemný může být požadavek práci zkrátit. Většinou se ale tolik nesnáží nenakupí a nejsou výjimkou rukopisy, kde oba recenzenti práci pochválí a nemají připomínky. Je na místě poznamenat, že diskusní příspěvky jsou publikovány bez recenzního řízení, nejsou ale pro pisatele méně náročné. Přichází s novým pohledem na řešení odborné záležitosti nebo s kritikou současné praxe a musí počítat i s polemickou reakcí.

O práci desítek autorů, kteří publikují v našem časopise, se dosud nepsalo. Jejich práce se pokládá za jakousi samozřejmost, která jim přináší uspokojení, trochu popularity a odborné prestiže. Je to ale jen část pravdy. Větší roli má pracovitost autorů, talent psát a chuť přispívat k rozvoji odborné úrovně oboru. Články v časopise jsou také vkladem do historie oboru a poznání.

Quod nemo novit, paene non fit, co nikdo neví, jako by se nestalo, praví antická moudrost (Apuleius Lucius, *Metamorfózy*) a autoři článků se starají, aby tomu tak nebylo. Proto pokládám za dobré připomenout, že všichni, co píší do *Hygieny*, zasluhují naši úctu a chválu.

Jaroslav Kríž